

Veselje rojeva in spremlja življenje

K antropologiji veselja

Na sledi veselju je deveta knjiga Elisabeth Lukas, ki jo imamo prevedeno v slovenščino. Založba *Novi svet* izdaja že četrto leto po eno iz vrste njenih poljudnoznanstvenih knjig, ki jih je napisala za njihovo sestrsko nemško založbo (*Priveži svoj voz na kakšno zvezdo*, 2013 in 2016, *Umetnost spoštovanja*, 2014 in 2016, ter *Izviri, ki napajajo življenje s smislom*, 2015). Vse njene knjige so se tako v tujini kakor pri nas zelo priljubile bralcem.

Avtorica je najbolj znana učenka Viktorja Frankla, ustanovitelja logoterapije, ki pomaga ljudem iskati smisel. Ob tem, ko je vse svoje življenje psihoterapevtsko pomagala ljudem v stiskah in težavah, je ustvarjalno razvijala teoretična spoznanja in metode dela na tem področju. S svojim južnonemškim inštitutom za logoterapijo je bila najbolj znana izobraževalka logoterapevtov na svetu. Njen pomen se kaže v njenih številnih knjigah, ki so prepletene z živimi

primeri iz prakse. Po branosti in prevajanju v skoraj dvajset jezikov sodi Lukasova med najbolj priljubljene svetovne avtorje na področju psihosocialne pomoči in svetovanja.

Njena knjiga o veselju je posebej dobrodošla za današnje razmere. Živimo v času mrzlične naglice v družbi in v začetku stoletja starih ljudi; oboje pomeni za doživljanje veselja visok prag, ki ga je težko prestopiti, in nevarno je, da se obenj spotaknemo. Že brez tega dvojega pa je samo veselje eno od osnovnih antropoloških vprašanj o človeku, na katerega mora v praksi vsakdo odgovoriti prav, da lahko zdravo živi. V tem prispevku nas bo zanimalo predvsem veselje samo, zaradi aktualnosti obeh navedenih vprašanj pa se malce ustavimo tudi pri naglici in staranju.

Danes ljudi od otroškega vrtca do starostne onemoglosti priganja **čedalje hujša naglica**. Ta prinaša s seboj stresno napetost – živčnost in izgorelost, ki izsesava iz ljudi pristno veselje. Pospesevanje naglice bi lahko res pregrelo življenje in sožitje ali pa povzročilo, da bi se razletelo, kakor kolo, če se začne prehitro vrteti.

Največja značilnost začetka 21. stoletja je vstopanje v **stoletje starih ljudi**; problemi zaradi staranja prebivalstva se sedaj naglo stopnjujejo v razvitem delu sveta, kmalu pa se bodo začeli pojavljati tudi v

Afriki, Aziji in Južni Ameriki – tam v veliko hujši obliki. Nikdar v zgodovini ni bilo niti približno toliko ljudi starih nad petdeset, šestdeset, sedemdeset, osemdeset, devetdeset in sto let, kakor nas je danes. Današnja dolgoživost je sad blaginje in boljšega zdravja. To je velika vrednota, ki smo jo lahko res veselili in zanjo hvaležni. S seboj pa prinaša tudi enega od najtežjih problemov v tisočletni zgodovini evropske in drugih kultur – to je zapisala celo politika EU o reševanju demografskih nalog, ki so po teži in obsegu brez primere. Uspešno reševanje nalog ob staranju prebivalstva je skorajda preživetveni pogoj za nadaljnji razvoj. Kakovost pri oblikovanju zrele človeške osebnosti in kakovost medčloveškega sožitja moramo v tej krizi – to je v času odraščanja ene generacije – razviti tako pospešeno, da bosta dohiteli raven materialnega, tehničnega in naravoslovnega znanja. To je možno, če v to vložimo vse sile, kakor smo jih pred tem v materialni razvoj in pri njem uspeli; pomislite, kaj vse smo dosegli po letu 1970, ko so npr. v naša gospodinjstva prišli pralni stroji! V tem smislu nam demografska kriza staranja prebivalstva na silo prinaša tudi največje možnosti za razvoj na področju, ki je tako zaostalo za materialnim razvojem, da družba šepa, kakor človek, ki bi imel eno velikansko nogo (materialni razvoj), drugo pa pritlikavo (razvoj osebnosti in sožitja).